

1987-VI-19

Zarauzko 'Sanzenea' Kultur-etxean, 1987ko ekainaren 19an, goizeko hamaika t'erdietan egin du Euskaltzaindiak osoko bere batzarrea. Bildu dira: L. Villasante burua, J. Haritschelhar buruordea, P. Altuna, J. L. Davant, J. Hiriart-Urruty, A. Irigoyen, F. Krutwig, E. Larre, F. Ondarra, J. San Martin, J. M. Satrustegi, euskaltzainak, eta J. L. Lizundia idazkariordea.

Ezin etorria adierazi dute, P. Charritton, X. Diharce, E. Knörr, P. Salaburu eta A. Zavala jaunek.

Maiatzeko batzar-agiria onartu da.

Zarauzko hiriaren 750. sorrera urteurrena delako ospakizunen egitarauan sartu ditu Euskaltzaindiak gaur goizean hasitako Lexikologi Eripideak Finkatzeko VI. Jardunaldiak. Dagokien agirian emango da berorien berri.

Ohorezko eta urgazle berriez

Bezpera arratsean bildu zen Zuzendaritza Zarauzko frantziskotarren komentuan euskaltzain ohorezko eta urgazle berrien izendapenez mintzatzeko. Izen batzu aipatu ondoren, Pedro Yrizar eta Jon Bilbao euskaltzain ohorezkotzat batzarreari proposatzea komenigarri ikusten zuten, eta horrela egin da. Batzarrean berraiatu dira, atzo bezala, zenbait izen ospetsu. Azkenaldi honetan zendutako euskaltzain ohorezkoak bi direla ere esan da, Zuzendaritzaren proposamena azkenean ontzat emanez.

Urgazleen arazoa ukitu da gero. Batzordeetan lan egiten duten laguntzaileen zerrenda banatu da batzartuen artean. Eritzi eta helburu nagusien finkatzeko eztabaida sortu da berehala. Euskaraz mintzatzeari eman zaió garrantzi berezia. Jakina da, hala ere, onomastika arloan badela euskararik ez dakien ikerle ospetsurik eta hori kontutan hartzea bidezko dirudi, han entzundakoen arabera. Oraikoz, izenen azalpena bakarrik egin da, datorren hileko batzarrean bozkatuko direlarik bina euskaltzainek izenpetutako proposamenak.

Orotariko Euskal Hiztegia

Eusko Jaurlaritzan Hizkuntz Politikarako idazkaria den Mari Karmen Garmendiak, *Orotariko Euskal Hiztegiaren* batzordeari buruz adierazpen batzu egin

dizkio Euskaltzaindiari. Kezka bizia agertzen du arduradun eragilearen lan aldatzeko asmo-azalpenaz, OEHren prestakuntzaren etorkizuna kinka larrian utz dezakeelakoan.

Konponbide egokiak berehala aurkitzeko gogoarekin, honako eskari zehatzok azaltzen dizkio Euskaltzaindiari: a) OEHren lan desberdinak zein egoeratan dauden beharrezko zehaztasunez oraintxe aztertzea. Eta horren ondorez, bigarren liburukia esandako fetxatan amaitzeko neurriak hartzea. b) Orain artean arduradun eragile izandakoaren hutsunea betetzeko soluziobidea berehala aurkitzea.

Hain funtsezkoak diren puntu horiek behar bezala bideratu arte ezinezkoa ikusten du hitzarmenaren berritzea, alde batetik, eta Nafarroako agintarieki harremanak burutzea.

Herri Agintek agertu duten joera baikorra eta zabala dela arazo honetan azpimarratu ondoren, herri-diruarekiko beharrezkoak diren garrantzia eta kontrol neurriak gogora eraziz, amaitzen du gutuna.

Gaiaren garrantziagatik, horrezaz bakarrik jarduteko batzarre berezi bat egitea erabaki da, eguna datorren ekainaren 3an izango delarik.

Batzordeen berri

Argitalpen batzordeak bere azken bileran gomendatutako hartu-emanen ondoren Nafarroako Gobernuak J. M. Jimeno Jurio jaunaren *Toponimia de Galar* liburua argitaratzeko laguntza eman du, aurkeztutako edizio-kostu merkeenaren % 50 bere gain hartuz. 80 ale eskatzen ditu beretzat.

J. Haritschelhar buruordeak esan du, horrela amaitutzat ematen dela kasu honetan Nafarroako ordezkariari eskatutako gestioa. Egileak berak zuzenduko ditu probak eta E. Knörr Onomastika batzorde buruak ikusi. R. Badiola arduratuko da inprentako arazoez, eta Ekonomi batzordea diru kontuei dagokienez. Aho batez onartu du batzarreak proposamen hau.

Literatura. Herri-literaturako batzordeburu den A. Zavalak etortzerik izan ez duelarik, A. Irigoyenek aurkeztu du bi lehiaketa berriren proposamena: "Xenpelar saria", bertso paperentzat; eta "Fernando Amezketarra saria", humorezko sorketa lanentzat, hala nola izkirimiri, ateraldi-xelebre eta txiste bildumentzat.

Arlo bakoitzean hiru sari eskaintzen dira, 100.000, 75.000, eta 50.000 pezeta-takoak. Datorren azaroaren 15ean amaituko da lanak aurkezteko epea.

Euskal Herriko Bertsolari Elkarteak ohorezko bazkide izendatu ditu: A. Irigoyen, M. Lekuona, eta A. Zavala, euskaltzainak; I. Eizmendi, euskaltzain oho-rezkoa; eta X. Amuriza, euskaltzain urgazlea. Ohore bera izan du S. Lizaso bertsolariak. Denei zorionak.

Egungo Euskararen Bilketa Sistemakoa eskuartearen daraman batzordearen egitasmoak azaldu ditu M. Zalbide jaunak. Gaur egun idazten den guzia jaso eta sailkatzeko asmoa agertu du aurkezleak. Gehiegizko kopurua gerta daitekeela, aipatu da, eta ez horregatik adierazbide hobea. Arlo mugatuagotan eta eredu zehatzak hartuz egin behar litzatekeela, edozein inkesta motatan egin ohi den eran.

Eskuarteko gaiak

Justo Garate euskaltzain ohorezkoari, "Manuel Lekuona" saria emango zaio bihar Bergaran. Zorionak emango zaizkio Euskaltzaindiaren izenean.

Manuel Lekuona oso gaixorik dagoela esan da batzarrean eta bere hurbilekoen bidez euskaltzainkideen oroitzapen eta eskumuinak bidaliko zaizkio.

Bilboko Plaza Barriko egoitza berritze asmoez mintzatu da A. Irigoyen. Eusko Jaurlaritzako Patrimonioaz arduratzen den Kultura Saileko arkitektoa, beheko bidearen aurre-lana daraman SURVISA taldeko ordezkaria eta Euskaltzaindiko batzordeñoa bere arkitektoarekin bildu ziren ekainaren 17an. Arkitektoen aldetik ez dago barne hustuketa egiteko eragozpenik eta Diputazioa bera arduratuko da baimena eskatzez.

Kultura Ministeritzatik literatur-sorketarako diru laguntzen banatzeko epai mahairako ordezkaria izendatzea eskatzen dute. F. Krutwig joango da.

Lic. Poza-ren mendeurren ospakizuna irailean Toponimiako Jardunaldiekin batera egingo dela aipatu da azkenean.

Eta besterik gabe amaitu da batzarrea.

Fr. Luis Villasante,
Euskaltzainburua

Jose M. Satrustegi,
Idazkaria

**ZARAUZKO HIRIAREN SORRERAREN 750.
URTEURRENEKO OSPAKIZUNA**

Ekainaren 19an, iluntzeko 8etan, bildu dira: L. Villasante buru, J. Haritschelhar buru-ordea, J. M.ª Satrustegi idazkaria, A. Irigoien, F. Krutwig, J. San Martin euskaltzainak; I. Eizmendi "Basarri", ohorezkoa; M. Atxaga, R. Badiola, J.M.ª Iriondo, A. Lertxundi, J. L. Lizundia, P. Uribarren, J. J. Zearreta, urgazleak.

Mahaipuruan eseri dira baita ere, Iñaki Lertxundi, Alkateordea; M.ª Karmen Garmendia, Jaurlaritzako Hizkuntz Politikarako Idazkaria; Imanol Murua, Gipuzkoako Diputatu Nagusia; Xabier Aizarna, Gipuzkoako Batzar Nagusien Lehendakaria; Karmelo Iturria, frantziskotar historiagilea.

a) Iñaki Lertxundi, Zarauzko Alkateordeak bere ongietorriarekin batzarreari hasiera eman dio, azpimarratuz Zarauzko Udalarentzat ohore bat dela, urteurren hau dela eta, Akademia bertara joatea Jardunaldi eta batzarreak eginez.

b) J. M.ª Satrustegi Idazkariak, VI. Lexikologi Erizpideak Finkatzeko Jardunaldien berri eman du. Baita ere, hileroko euskaltzainen osoko bilkuraren zenbait zehaztasun, azpimarratuz Jon Bilbao eta Pedro de Yrizar jaunak euskaltzain ohorezko izendatu direla.

d) A. Karmelo Iturria jaunaren hitzaldiñoa: *Zarauzko frantziskotarren misiolari kolegioa eta euskara* izeneko txosten interesgarria irakurtzen du. Zeintzu idazle pasatu diren Zarauzko kolegiotik, azpimarratzen du hala nola: A. Pedro Antonio Añibarro, A. Juan Mateo Zabala, A. Juan Domingo Unzueta, A. Jose Kruz Etxeberría, A. Kristobal Linaza eta A. Juan Jose Salazar. Zarauzko komen-tua, euskal idazle ospetsuen eskuizkribuen altxor eta gordailu izan dela ere zehaztu du.

e) Andu Lertxundi jaunaren hitzaldiñoa: *Haur literatura eta testugintza, Zarauzko ikastolaren inguruan sortzen den mugimendua*.

Euskaltzain urgazle honek, gaurko Zarauzko herriaren beste emaitza bat azpimarratuz egiten du bere txostena. Zarauzko ikastolaren inguruan, euskalari eta idazle andana bat sortu dela adieraziz. Joxan Ormazabal, Juan Martin Elexpuru, Daniel Urbistondo, Axun Landa, Jesus Mari Olaizola aipatu ditu, berarekin batera euskalgintzan jardun baidute, besteak beste.

f) A. Luis Villasante jaunaren hitzaldiñoa: *Juan Mateo Zabalaren eusquerasco dotrina ta sermoiac liburuaren aurkiketaz eta edukinaz zerbait*. Zarauzko kole-

gioko azken Guardianan izan zenaren lan hau, oraintsu Bermeoko komentuan aurkitu arte ezezaguna izan da eta beraren berri zehatza ematen du, edukinaz ere zenbait puntu azalduz. Aita Zabalak hizkuntzak eskatzen dituen bide jatorrak bilatzen eta segitzen bazekiela, adierazten du Euskaltzainburuak, euskararekiko sena eta jakituria hotza nabarmentzen zaizkiolarik.

Azkenik, Iñaki Eizmendi "Basarri" euskaltzain ohorezkoak, bere bertso eder batzurekin eman dio batzarre ireki honi amaiera.